

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון פ"ח, פר' יתרו תשפ"א

שלחן שבת עם האור החיים

ג' התנאים הנצרכים לקבלת התורה

שגם כשיש קשיים בלימוד, יודע הלומד שעליו להתגבר עליהם ולהתייגע בדברי התורה להבינם על אשורם, וכפי שלימוד התורה קרוי בפי חכמינו ז"ל 'עסק התורה' ו'עמל התורה', ולא סתם לימוד התורה.

'ויסעו מרפידים' מרפיון ידים

וענין זה רמזו במה שאמרה תורה 'ויסעו מרפידים' שהכוונה שישראל קיבלו על עצמם ליסוע מרפיון הידים, אלא להיות עוסקים בתורה מתוך עוז ותעצומות, והוא כעין שדרשו חז"ל (סנהדרין קו, א) במלחמת עמלק על הפסוק (שמות יז, ח) 'וילחם עם ישראל בַּרְפִידִים' שלפי שרפו ידיהם של ישראל מן התורה לכך בא עמלק ונלחם עמם, כך גם כאן פירוש הפסוק 'ויסעו מרפידים' הוא שהסיעו עצמם מרפיון הידים.

שינוי הסדר להשיענו רמז הדבר

ובכך יתיישב הקושיא הראשונה מדוע שינתה התורה את סדר הדברים, וכתבה תחילה שהגיעו למדבר סיני, ורק לאחר מכן פירשה מהיכן הגיעו לשם, וכן הקושיא השניה מדוע נאמר שוב 'ויבאו מדבר סיני'. והביאור הוא, שאילו היו הדברים נאמרים כסדרן, היינו סבורים שכוונת הפסוק היא רק כפשוטה להודיענו מהיכן הגיעו לשם, ולכך שינתה תורה, ולאחר שנאמר שהגיעו למדבר סיני כתבה 'ויסעו מרפידים' לרמז את הענין הנוסף שנסעו מרפיון ידים שהוא התנאי הראשון לקבלת התורה, ורק אז 'ויבאו מדבר סיני', שרק על ידי הנסיעה מבחינת רפיון הידים זכו להגיע למדבר סיני שהוא מקום קבלת התורה.

ענין הענוה כמדבר

התנאי השני הוא ענין השפלות והענוה, וכפי שאמרו חז"ל (עירובין נד, א). על הפסוק (במדבר כא, יח) 'מִמְדַּבֵּר מִתְּנַה' שרק אדם שמשים עצמו כמו מדבר שהכל דורכים עליו, מקבל את התורה במתנה ותלמודו מתקיים בידו, ובכך נתיישבה הקושיא השלישית מדוע חזרה התורה וכתבה פעם נוספת 'ויחנו במדבר', לפי שהכוונה לרמזו בזה שקיבלו עליהם להתנהג בענוה כמו המדבר, בלא להתגאות על אחרים, ולכך דקדקה תורה וכתבה 'ויחנו במדבר' ולא פירשה מדבר סיני, לפי שהענין הוא עצם המדבר, וזהו התנאי השני הנצרך לקבלת התורה.

לימוד באחדות - 'ויחן' בלשון יחיד

והתנאי השלישי הוא ענין לימוד התורה באחדות עם אחרים, לפי שאם כל אחד ילמד ויעסוק בתורה לבדו, לא יוכלו להגיע לרום ההשגות בתורה, וכפי שדרשו חז"ל (ברכות סג, ב). על הפסוק (ירמיהו ג, לו) 'תָּרַב אֶל הַבְּרִידִים וְנֶאֱלַל' אלו התלמידי חכמים הלומדים לבדם שמיטפשים ונקראים חוטאים, עד שמגיע אליהם גם עונש חרב, ורק על ידי שלומדיהם בחבורה ומחדדים זה את זה בהלכה זוכים לקניני התורה.

וענין זה נרמז במה שנאמר 'ויחן' שם ישראל כנגד ההר' ולא נאמר 'ויחנו' בלשון רבים אלא 'ויחן' בלשון יחיד, להשיענו שנעשו כולם כאיש אחד, ובהם נתקיים התנאי השלישי, ועל ידי זה הגיעו מוכנים לקבלת התורה. ושלוש התנאים הללו, כפי שהיו נצרכים לקבלת התורה במעמד הר סיני, כך הוא גם כן בכל אדם מישראל החפץ לזכות בתורה ולהידבק בה, שרק אם יש בו את שלושת הענינים הללו, שלא ילמד בעצלות, ויתנהג בענוה, וילמד בחבורה, אזי יזכה לקנות את חלקו בתורה לקנין נצח.

בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי לַצֵּאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַר סִינַי וַיִּסְעוּ מִרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַר סִינַי וַיִּחַנו בְּמִדְבַר וַיִּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגְדַּד הָהָר (יט, א-ב).

הקדמת ביאתם להר סיני לנסיעתם מרפידים

פסוקים אלו פותחים את פרשת קבלת התורה, ובהם התפרש זמן הגעתם למדבר סיני, ומהיכן הגיעו לשם וצורת חנייתם. ויש לתמוה בסדר הפסוקים, שלכאורה תחילה היה צריך לומר מהיכן הגיעו למדבר סיני, והוא מרפידים, ורק לאחר מכן לומר שהגיעו למדבר סיני ולפרש את זמן הגעתם, ומדוע הקדים הפסוק תחילה את זמן הגעתם למדבר סיני, ולאחר מכן פירש מהיכן הגיעו.

אהבה מקלקלת השורה להקדים המאוחר

ואילו היתה זו הקושיא היחידה בפסוקים הללו, ניתן היה לתרצה ולפרש על פי מה שמצינו בדברי חז"ל שפעמים מקדימים דבר מאוחר לרוב חביבותו, ולפי זה יש לומר, שמכיון שמיום בריאת העולם יושב הקב"ה יחד עם כל הבריאה כולה, עליונים ותחתונים, ומצפים מתי יגיע כבר זמן נתינת התורה לישראל בעולם הזה, וביום זה שהגיעו למדבר סיני לצורך קבלת התורה, לכך פתחה התורה את הפרשה בהודעת ענין חביב זה, שבראש החודש השלישי באו ישראל למדבר סיני, והגיע עת קבלת התורה שהיא תכלית כל הבריאה, ורק לאחר מכן פנתה לפרט מהיכן הגיעו וכיצד חנו.

כפילות הזכרת מדבר סיני

אלא שיש לדקדק שני דקדוקים נוספים בפסוקים הללו, האחד, מדוע חזרה התורה וכתב 'ויבאו מדבר סיני' והלא כבר נאמר בפסוק הקודם שבאו למדבר סיני. והשני, מדוע לאחר שכבר נכתב שני פעמים שבאו למדבר סיני, חזרה התורה וכתבה פעם שלישית 'ויחנו במדבר' והלא ברור שחנו באותו המקום שלשם באו, ומפני זה נראה לבאר כל הפסוקים בדרך רמז, ובכך יתיישבו כל הדקדוקים.

ג' תנאים לקבלת התורה

והביאור הוא, שכוונת התורה לרמז בפסוקים אלו על שלושה תנאים שהיו נצרכים כדי שיוכלו ישראל לקבל את התורה, ורק לאחר שקיבלו ישראל עליהם שלושה ענינים אלו, נתרצה הקב"ה לתת להם את תורתו הקדושה.

לימוד בגבורה ולא בעצלות

התנאי הראשון הוא, שלימוד התורה צריך שיהיה בגבורה ובכובד ראש, בחיות ובחשק רב, בידיעה שהתורה היא עיקר החיים, אבל אם הלימוד הוא בקלות ראש, בחולשה ורפיון, אי אפשר לזכות בקנין התורה, וכפי שדרשו חז"ל (שבת פג, ב) על הפסוק (במדבר יט, יד) 'זאת התורה אדם פה ימות באהל' אין דברי תורה מתקיימים אלא במי שממית עצמו עליה, כלומר,

אור הישועות

ישועות, סיפורים ועבודות נפלאים
בזכות רבינו

הסגולה שהצילה את העין

בעזרת ה' אתחיל לקבוע זמן קצוב דבר יום ביומו ללימוד והגות בספר האור החיים הקדוש על התורה ככל אשר יד שכלי תגיע. באותו יום בשוכבו על מיטת האשפוז בבית הרפואה, ביקש האברך מבני ביתו שיביאו לו את הספר הקדוש במהדורה מאירת עיניים. המה ראו כן תמהו: 'כיצד יכול הנך ללמוד כעת במצב כזה? ובכלל האם הרפוא מרשה לך לאמץ את עיניך ולהביט באותיות הקטנות, שמא הדבר מהווה סכנה עבורך?'

אולם, הוא לא שת ליבו לכל זאת. אדרבה, תחושתו היתה כי דווקא מכאן תצמח לו הישועה. הוא התעקש שיביאו לו את הספר והחל להקפיד על לימוד קבוע בכל יום, תחילה ניסה ללמוד בעצמו ככל שהצליח לראות. לאחר מכן ביקש מהסובבים שיסייעו לו בעבודת הקודש. הם היו מקריאים

לפניו כמה פסוקים ומסבירים לו, והוא שותה בצמא כל תיבה ותיבה מהמילים הקדושות שנכתבו באש קודש וברוח הקודש על ידי משיח ה' שמו חיים.

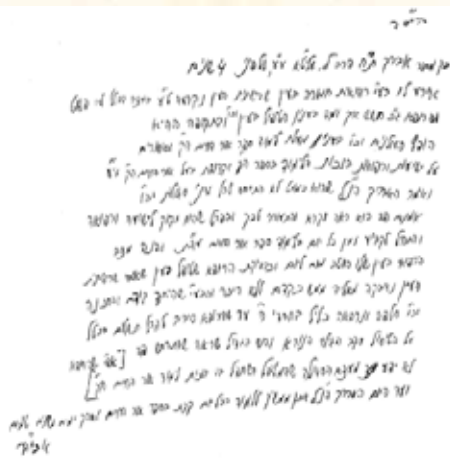
והנה התרחש הפלא. לאחר כמה ימים החלה לפתע מגמת הטבה איטית במצב עינו. הרופאים המופתעים לא ידעו כלל כיצד להסביר את תופעת הפלא בניגוד לכל התחזיות הקודרות והנכונות מאוד שלהם.

כך המשיך הפלא להתרחש ולהתחזק, כאשר במקביל האברך מתחזק בסגולתו היקרה. לומד בהקפדה מדי יום ללא לאות בספר הקדוש ומצב עינו הולך ומשתפר מיום ליום.

באחד הימים, בעת שהרופא טיפל בעינו כדרכו בכל יום במעקב קרוב אחר מצב בעיניו, נפלטה ממנו קריאת התפעלות. הוא קרא בקול: כזאת לא ראיתי בחיי. רשתית העין נדבקה מאליה ממש כמקודם, ולא ניתן כבר לראות שום קרע או פגם בעין --- הסכנה חלפה לגמרי והעין נרפאה כליל בחסדי ה'.

בסופו של תהליך, טרם השתחרר לגמרי מבית הרפואה, ביקשו בני המשפחה לשלם את שכר הרפוא המסור, אך הרפוא, שראה את יד ה' בהתרחשות הנס הנפלא, סירב לקבל כל תשלום עבור הטיפול. "על נס כזה אינני מסוגל לקחת כסף"... הסביר בפשטות. יצוין כי הרפוא לא ידע כלל על הסגולה שהמטופל השתדל בה בלימוד אור החיים הקדוש. הוא בעצמו חש שיש כאן כוח עליון המנווט את דרכי הטיפול והרפואה השלימה.

האברך חותם את מכתבו המרגש: "מחובתי להוסיף כי גם כיום לאחר ארבע שנים מאז שנרפאה העין, הנני משתדל ללמוד בכל יום לכל הפחות כמה דקות 'אור החיים הקדוש', ובעזרת ה' אעשה כן תמיד לאורך ימים ושנים טובות."

הנה לפנינו מכתב שהגיע למערכת 'ובחרת בחיים' ובו סיפור נפלא המלמד אותנו את גודל יקרת הלימוד בספר אור החיים הקדוש בכל יום ויום.

וכך מספר אברך תלמיד חכם, הרב ל. שליט"א, בעל המעשה בעצמו:

המקרה אירע לפני ארבע שנים. ביום בהיר אחד הוא מתעורר בתחושות כאב צורב באחת מעיניו. בהמשך היום אף הרגיש כי ראייתו הולכת ונחלשת לא עלינו. הוא נבהל מאוד ומיהר לחדר מיון, שם גילו אצלו הרופאים מיד בעיה רפואית חמורה מאוד. רשתית העין נקרעה רח"ל והמצב אינו פשוט בכלל בלשון המעטה.

עסקני רפואה בכירים שנכנסו לעובי הקורה מיהרו להבהיל אל מיטת החולה פרופסור מקצועי מהשורה הראשונה בארץ. בינתיים נערכו תפילות לרפואתו בקרב בני המשפחה המודאגים, ורף הדאגה רק עלה וטיפס לאחר שתוצאות אבחוניו של הפרופסור הבכיר לא הניבו כלל בשורות טובות. במבט חמור סבר הוא יצא אל בני המשפחה הקרובים ששהו בבית הרפואה וכמעט לא היה צריך להוסיף מילה. פניו הנפולות סיפרו הכל. לדבריו המצב כמעט בלתי הפיך. האברך עומד להתעורר בעין זו רח"ל.

באורח פלא, תקופה קצרה קודם לאותו מקרה, עיני הרב ל. בקונטרס בו הופיעו מקורות רבים וציטוטים בענין סגוליותו הכבירה של הלימוד בספר אור החיים הק' בכלל וחשיבות הלימוד בכל יום ויום בפרט. הוא ראה שם כמה וכמה סיפורים אודות ישועות ורפואות, מפי רבים וטובים שנושעו בזכות הלימוד בספר הקדוש, ובזכות קדושת בעל האור החיים הקדוש זי"ע.

כיום, במבט לאחור, מתוודה האברך ומספר כי הוא עצמו מעודו לא היה מאותם אלו הנדלקים ונוהים אחר כל סגולה הנקלעת לפתחם. מטבעו כמעט לא היה מתייחס ואף לא 'מאמין' גדול בדרך כלל בסגולות שונות; ולא דווקא סגוליות שאינן מקוריות ומקובלות, אלא אף סגולות אשר ממקור טהור יהלכון לא היו מתקבלות אצלו ברמה מעשית.

אולם, כאן למרבה הפלא, לאחר שמצא עצמו בכי רע מוטל בבית הרפואה במצב רפואי קשה כאשר אור יום חשך עליו רח"ל, נזכר לפתע מיועדו במה שראה לפני זמן על גודל הסגולה של לימוד בספר אור החיים הקדוש, וברגע שנזכר בכך, אפפה אותו התעוררות גדולה. בפרט לאור העובדה שלא ראה כעת כל מוצא אחר לצאת מהסבך הרפואי, וחש עצמו דוק מאוד לישועה ולרפואה. ברגע זה גמלה בליבו ההחלטה. הפעם אני מקבל על עצמי את הסגולה הזו.

אולם, כאן למרבה הפלא, לאחר שמצא עצמו בכי רע מוטל בבית הרפואה במצב רפואי קשה כאשר אור יום חשך עליו רח"ל, נזכר לפתע מיועדו במה שראה לפני זמן על גודל הסגולה של לימוד בספר אור החיים הקדוש, וברגע שנזכר בכך, אפפה אותו התעוררות גדולה. בפרט לאור העובדה שלא ראה כעת כל מוצא אחר לצאת מהסבך הרפואי, וחש עצמו דוק מאוד לישועה ולרפואה. ברגע זה גמלה בליבו ההחלטה. הפעם אני מקבל על עצמי את הסגולה הזו.

גם אתם זכיתם לישועה בזכות רבנו האור החיים הקדוש?
כתבו לנו לפקס: 077-4702681
או למייל המערכת: p0774702681@gmail.com

חייגו: 073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחברים לחיים

הרוצים לזכות ולקחת חלק בהפצת דברי האור החיים נא לפנות למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס: 077-4702681

כמו כן הרוצים לתרום ספרי אור החיים הק' שבהוצאתנו לבתי כנסת נא להתקשר: 02-8043333